

PASARÉTI PRÉDIKÁCIÓK
refpasaret.hu

Pasarét, 2017. július 13.
(csütörtök)

Szepesy László

KINEK A KEZÉBEN?

Énekek: 618, 276

Alapige: ApCsel 27,13b

„... azt gondolván, hogy feltett szándékuknak uraivá lettek...”

Imádkozzunk!

Magasztalunk Téged, megváltó Úr Jézus Krisztus, hogy ebben az éneken is azt vallhattuk meg, hogy igaz a Te ígéreted: velünk vagy *„minden napon a világ végezetéig”* minden helyzetben.

Köszönjük, hogy a sötétség közepette kérhetjük, hogy Te legyél a világosság, hogy mikor eltévelyedünk, amikor bizonytalanok vagyunk lépteinkben, abban, hogy merre akarsz minket vezetni, kérhetjük, hogy vezess minket Igédén keresztül, amely mécses a mi lábunk előtt.

És köszönjük, hogy Te vagy a mi örömünk is, Benned gyönyörködhetünk. Köszönjük, hogy megismerhettünk Téged, mert ez Tőled jövő ajándék. Köszönjük, hogy a megváltásban, a golgotai keresztben, a feltámadásodban mindig emlékeztetsz bennünket az evangéliumra, ami valóban örömhír lehet a számunkra.

Kérünk Téged, hogy segíts mindezeket meg is látni, segíts, hogy a mi igazi örömünk, bizodalunk csak Tebenned legyen. Látod, hányszor kísértetünk meg, hányszor csüggedünk el, hányszor csábít bennünket a világ, és készlet bűnös szívünk földi, testi élvezetekre minket. De köszönjük, hogy Szabadító is vagy, mert azért jöttél, hogy mindezeket elvedd tőlünk, és hogy mindabban, ami elmúlik, ne bízunk, hanem Rád tekintsünk. Köszönjük kegyelmedet.

És köszönjük Neked azt is, hogy a mai estén összejöhattünk, mindenki más-más helyzetből, más és másféle nap után, elfáradva, hosszú fárasztó munka után, vagy éppen pihenésből, de együtt lehetünk neved imádására,

magasztalására. Kérjük Szentlelkedet, hogy szívünket fordítsd a Te igéd felé, hadd tudjunk arra figyelni. De kérünk, Urunk, hitet is, hogy az ige a szívünkbe hulljon, és ott gyümölcsöt teremjen a Te dicsőségedre. És kérünk, segíts felelnünk is a Te igédre: ne csak halljuk azt, hanem válaszoljunk Neked, megszólításodra. De mindenekelőtt azért könyörgünk, hogy indíts bennünket őszinte hála, neved imádására, magasztalására. Te legyél, kérünk ma is a középén.

Kegyelmedben bízva kérünk, hallgass meg!

Ámen.

Igehirdetés

Nem ismeretlen számunkra az a hasonlat, amely az emberi életet egy hajóutazáshoz hasonlítja. Több lelki énekünk is úgy beszél Krisztus egyházáról, mint egy tengeren úszó hajóról, amely az egyik parttól a másik partig szállítja utasait. A Cselekedetek 27. fejezetét a Bibliaolvasó kalauz szerint a napokban olvastuk. Ez a fejezet nem egy allegória, nem képletesen beszél, hanem valós történetet, megtörtént eseményeket mond el nekünk Pál apostol utazásáról: mint vitték el a katonák őt a tengeren, hajóúton Itáliába. De akármennyire is nem allegória ez a történet, mégis bátran mondhatjuk azt, hogy olyan igazságokat jelent ki benne Isten, amelyek vonatkoztathatóak egész életünkre. Az utasok viselkedése, reagálása az egyes helyzetekre jól tükrözi az emberi természetnek azon reakcióit, amelyekkel a hétköznapiak során is találkozunk nap mint nap. Érdekes ezeket sorra vennünk, hogy mit is tettek, hogyan is gondolkodtak az utasok, és mindezt úgy, hogy tükörként tekintsünk ezekre, önmagunkat lássuk és vizsgáljuk meg az ő példájukban. Mindemellett azonban arra is néznünk kell, hogy mit tett a szóban forgó néhány nap alatt Isten, hogyan volt jelen Pál apostollal és az ő utastársaival ezen a hajóúton. A mai igehirdetésben tehát először megvizsgáljuk, hogy az egyes viselkedések mögött milyen szívbeli elképzelések, életfelfogások állnak, majd másodszor megnézzük, hogy Isten mit mond ezekről, és milyen életre akar elvezetni bennünket.

Először tehát nézzük meg, hogy milyen gondolkodás tükröződik azon keresztül, ahogyan a hajó utasai bizonyos helyzetekben viselkedtek. Elsőként azzal találkozunk az Igében, hogy a katonák tervezgették az Itáliába vezető utat. Leültek megbeszélni, hogyan lehetne ezt a legokosabban, leggyorsabban véghezvinni. Alaposan végig kellett gondolniuk, hogy hogyan jutnak el egyik kikötőből a másikba – nem volt menetrend szerinti járat akkoriban még –, számolniuk kellett azzal, hogy a késő őszi, illetve téli hónapok alatt a hajók nemigen vállalják az utat, hanem arra alkalmas kikötőben szoktak telelni, ezért tehát sietniük kellett. Éppen találtak egy alexandriai hajót, amely Itáliába ment, és úgy vélték, hogy lehetséges, hogy ez az utolsó hajók egyike, amivel utazhatnak, különben a tél miatt meg kell szakítaniuk útjukat több

hónapra is. Ezért, mivel siettek, nem számoltak a veszéllyel, helyette inkább úgy vélték, hogy fel kell szállni a hajóra, úgyszólván sikeres lesz a hajóút.

Az ember tervez, alaposan végiggondol mindent, azt hiszi, figyelembe vesz minden körülményt, mérlegel minden veszélyt, kockázatot, helyesen kiszámítja a várható eseményeket (akár a nyereségeket), és mivel ilyen alaposan megtervez mindent, ezért sikerülnie kell annak, amit ő akart, amit kigondolt. Vannak olyan emberek, akik úgy hiszik, hogy minden csak tervezés, alapos megfontolás kérdése, és sikereink csak attól függenek, hogy mennyire vagyunk kitartóak, erősek, határozottak és eltökéltek dolgaink megvalósításában. Sokan úgy vélik, hogy az élet olyan, mint a matematika, amelyben „csak” ismerni kell, hogy éppen melyik egyenletet kell alkalmazni egy adott probléma megoldásához, milyen tényezőket kell figyelembe venni, melyik változók adhatnak eltérő eredményt ahhoz képest, amit mi szeretnénk, és máris ki lehet számítani mindent: azt, hogy mi lesz a következménye tetteinknek, és melyik az az út, amelyik elvisz minket célunkhoz. Az így gondolkodó emberek eltökéltek, magabiztosak, mindenre van egy jó módszerük és válaszuk. Számtalan könyvet találhatunk a könyvesboltokban, amelyek a sikerhez vezető utat írják le az előbb említett módon, olyan recepteket kínálva, amelyeket követve szerintük biztos a meggazdagodás vagy a hírnév. Az ilyen emberek azonban hiába szorgalmasak és körültekintőek, hiába megfontoltak, mégis egy alapvető dolgot figyelmen kívül hagynak, amely rányomja egész életükre a pecsétet: ez pedig Isten akarata.

Jakab apostol levelének 4. fejezetében olyan hajós kereskedőkről beszél, akik így tervezgettek. Számolgatták magukban, hogy mit kell tenniük: elmegyünk, kereskedünk, egy évig tesszük ezt, és majd nagy hasznunk lesz. Isten azonban leleplezi a szívüket: ezek az emberek azt hiszik, hogy alapos felkészültségükkel kézben tarthatnak mindent, és hogy még konkrétan rámutassak a szívben lévő bálványra, hadd fogalmazzak így, az ilyen ember azt hiszi, hogy egy olyan különleges és hatalmas dolgot, mint az emberi élet, kézben tarthat és irányíthatja azt. Az ilyen ember bálványa saját maga, ugyanis azt hiszi, hogy minden őtőle függ, akkora hatalma van, hogy saját élete felett rendelkezhet. Nem mondják ki ezt nyilvánosan, mert az alázatoskodás nem engedi meg nekik, de mégis úgy vélik, hogy ők minden, de szó szerint minden körülményt észrevesznek, mert olyan bölcsek, mindent mérlegelni tudnak, mindenhez van erejük, és hogy életük csak úgy alakulhat, ahogyan azt ők maguk irányítják. Őket Isten két dologra is figyelmezteti az apostolon keresztül. Az egyik az, hogy igazából nem ismerik az élet természetét. Na, nem az aktív, serénykedő életet (azt ismerik), hanem a valódi, az Istentől kapott élet valódi természetét. Azt mondja Jakab ugyanis erről az életről a folytatásban (az említett fejezetben), hogy az emberi élet olyan, mint a pára, valahogyan keletkezik, megfoghatatlan, körülhatárolhatatlan, létezik valamilyen formában, és egyszer csak hirtelen eltűnik, nyoma sem marad, mint-

ha nem is létezett volna. Azt mondja ezzel az apostol, hogy az élet ennyire megfoghatatlan az ember számára, mint ahogyan nem tudjuk megfogni a párát, és amennyire tudjuk a gőzt vagy ezt a párát irányítani, annyira tudjuk az életünket is. Azok, akik azt hiszik, hogy életük, sorsuk a saját kezükben van, igazából nem ismerik az életet, nem tapasztalták meg, hogy mennyi mindenről nem tudunk, és mennyi mindennel nem számolunk, nem gondolják végig, hogy mennyi terv, mennyi szándék tűnt el a történelem folyamán már megvalósíthatatlanul, és nem hiszik el, hogy még saját életünk felett sem rendelkezhetünk, mert nem mi vagyunk annak az urai, hanem egyedül csakis Isten. Természetesen készíthetünk terveket, gondolkodhatunk a jövőnkéről, ezt a Szentírás nem tiltja, csak arra figyelmeztet, hogy ezt ne gőgösen, ne magabiztosan tegyük, azt gondolva, hogy tőlünk függ minden, hanem azzal az alázattal, hogy a mi szándékunkból csak akkor lesz valami, ha azt az Úr is akarja.

A hajó utasai is ilyen emberek voltak. Volt egy útitervük, és amint olyan szél fújt, amely nekik kedvezett, máris azt gondolták, hogy minden a kezükben van. A 13. versben Lukács erről számol be: *„mivel pedig déli szél kezdett lassan fújni, azt gondolván, hogy feltett szándékuknak uraivá lettek, elindulván közelebb hajóztak el Kréta mellett”*. Elég volt egy kis fuvalat – mert Lukács hangsúlyozza, hogy a szél csak kicsit fújt –, egy picinyke jel, hogy arrafelé lehet haladni, amerre ők akartak. És mit kezdtek el hinni? Hogy mindent máris kézben tartanak. Lukács az ősi görög szövegben olyan szót használ, amelyet Károli (helyesen) úgy fordított, hogy *„uraivá lettek”*, de ennek a szónak van egy másik jelentése is, ami segít ezt még jobban megértenünk, azt is jelenti, hogy kezével megragadni, kézben tartani valamit. Nagyon jól kifejezi azt az emberi képzelődésünket, álmodásunkat (mert ez álom), hogy mi magunk vagyunk életünk urai, kézben tarthatunk mindent.

És, Testvérek, nem csak a hitetlen ember ilyen, nem csak a történetben szereplő katonák. Megkísért minket, hívőket is ez a képzelgés. Hányszor akarjuk Isten nélkül rendezni dolgainkat önerőből, hányszor akarjuk megváltoztatni magunkat, mintha arra képesek lennénk, és hányszor szeretnénk önmagunkat megszabadítani bizonyos módszerekkel, mintha mi lennénk a Szabadító? Még mi, hívők is oly gyakran elfeledkezünk arról, hogy mi lesz akkor, ha az Úr másként akarja! És hogy azt se tudjuk nagyon gyakran, mert elfelejtkezünk róla, hogy vajon élünk-e holnap (amire Jakab apostol emlékeztet). Mert Isten az, aki a lelkünket bármikor, és ezt hangsúlyozni szeretném, bármikor elkérheti, és nekünk ezt mindig szem előtt kell tartanunk. Ez természetesen nem állandó félelmet, vagy pesszimizmust, vagy lustaságot jelent, hogy minek is tervezzek, hiszen ki tudja, mit hoz a jövő. Nem ezt jelenti, hanem azt, hogy terveinkben, dolgainkban őszintén megalázom magamat Isten előtt, mert az Úr akarhatja másként is. És minden, amit szándé-

kozom, amit akarok, amit kitűzök célként, azt Isten elé hozom, hogy Uram, dönts el Te, akard-e vagy sem.

Mert ha magunkat tartjuk életünk urának, akkor még a figyelmeztetésekre sem hallgatunk, amelyeket kapunk Istentől, hanem mindig megmagyarázzuk azt, hogy miért nem figyelünk azokra. Ahogyan a százados is tette. Pál apostol valamilyen isteni sugallat révén (amiről az Ige nem beszél, hogy hogyan kapta), még az elindulás előtt, a kikötőben figyelmeztette a századost, hogy már veszélyes útra kelni, hogy el fog veszni a hajó rakományával együtt. Az Ige szerint azonban a százados inkább a szakemberekre: a kormányosra és a hajótulajdonosra hallgatott. Végiggondolva a helyzetét, valahol meg lehet érteni őt. Pál sem matróz, sem hajós nem volt. A hajózás tudományához a kormányos jobban értett, mint Pál apostol. Ő a szakember, és mivel ő ismerte a tengeren utazás csínját-bínját, ezért inkább rá hallgatott. És ha tudományosan nézzük a dolgot – mert valljuk be, amúgy ezt is szoktuk a hétköznapiakban tenni, szeretjük tudományos síkra terelni a dolgokat –, akkor mindig a szakemberre kell hallgatni. Azonban nem vesszük figyelembe azt, hogy vannak az életnek olyan helyzetei, amikor Isten mást mond a megszokotthoz képest. Amikor nem egy harcedzett katona, hanem egy egyszerű pásztorfiú győzi le az egész hadsereget félelembe tartó óriást, Góliátot. Amikor egy egész ország jövőjét nem a különféle államvezetéssel kapcsolatos tudományokban jártas tudósok, hanem egy börtönben ülő rabszolga, név szerint József határozza meg. Isten országában előfordul olyan, hogy a királyok Királya nem egy csillogó palotában, hanem egy jászolban születik meg, ácsként éli le élete nagy részét, és végül keresztfán hal meg. Isten országában Isten akarata a végső szó, és nem az emberi ítéleté, belátásé, tudományé vagy az akaraté. Ez nem jelenti azt, és ezt hangsúlyoznám, hogy elvetnénk a tudományokat, vagy elvetnénk azt a fajta megfontolást, azt a fajta alázatot, amely a szakemberekre akar hallgatni – mert ez alázat, ha valaki belátja, hogy ő maga nem ért annyira a dologhoz, és inkább szakértőhöz fordul –, de mindezek nem válhatnak olyan végső szóvá az életünkben, amelyet Isten akarata ne változtathatna meg. Isten akarata nagyon is sok esetben megegyezik a tudományokkal és más egyéb dolgokkal: Urunk a természettudományok által felismert módon cselekszik a legtöbbször, de ez nem jelenti azt, hogy ne lenne hatalma arra, hogy megváltoztassa a szél fúvásának irányát vagy erősségét a megszokotthoz képest, ahogyan azt tette a hajóút során. A kormányos azt mondta, mehetünk, mert ebben az időszakban ilyen szelek fújnak. És mégis másként történt. Az Isten emberétől jövő figyelmeztetést, Isten Igéjének felszólítását nem utasíthatjuk el a tudománytalanság égisze alatt, mert hinnünk kell, hogy Isten akaratától függ minden! És szó szerint minden.

A folytatásban azt is meg kell látnunk, hogy a dolgok nem úgy alakultak, ahogyan a hajósok tervezték. Éppen, már amikor azt hitték, hogy mindent a

kezükben tartanak, mert elkezdett fújni lassan a déli szél, akkor, pont akkor egy náluk hatalmasabb erő eltérítette őket: viharos szélvész csapott le rájuk, amely az ellenkező irányba vitte a hajót. Az ilyen erőkkal az ember nagyon ritkán számol. Még ha eszébe is jut, hogy néhányszor vele is előfordult már, hogy az ilyen erők közbeszóltak, akkor is nehezen képzelel el, hogy pont ővele történjen ez meg. Ez is általános emberi vélekedés, Testvérek. Úgy hisszük, hogy mással előfordulhat az, hogy baleset éri, hogy betörnek hozzá, hogy valaki a családjából, valamelyik rokona halálos beteg lesz, hogy a gyermekei közül valaki tönkreteszi életét akár adósságokkal, akár alkohollal, akár drogokkal, és még sorolhatjuk. Mindent elképzelünk a másikról, csak éppen velünk nem eshet meg ez – gondoljuk. Sokszor esik meg az is, hogy pont, amikor a legmagabiztosabbak vagyunk, hogy irányítom az életemet, akkor történik valami, ami az ellenkező irányba téríti el életünket, mint amerre mi szeretttük volna. A kérdés az: mit teszünk ilyenkor? Mivel akkor érzi magát a testi ember biztonságban, amikor önmaga tartja kezében a dolgokat, ezért nagyon általános emberi reakció, hogy körömszakadtáig igyekszünk mindent megtenni azért, hogy ne csússzanak ki az események a kezünk közül. Nem szeretjük elveszíteni az irányítás illúzióját. Nem tudjuk magunkat másra, hadd fogalmazzak konkrétabban: Istenre bízni, pedig Isten bizalmat vár tőlünk, bizalmat kér. A hit bizalom is. De miért nem? – mert nem bízunk mások bölcsességében, hatalmában, jó szándékában. És ehelyett mit teszünk? Csak magunkban bízunk. De mivel azt is látjuk másik oldalról, hogy a dolgok kezdenek kicsúszni a kezeink közül, ezért változtatunk a taktikánkon. Megjelenik egy új dolog: hajlandóak leszünk áldozatokat hozni.

Mikről vagyunk hajlandóak lemondani? Például arról, hogy tervünk hamar és gyorsan megvalósuljon. Lehet, hogy először mindent azonnal akarunk, de beláttuk, hogy bizonyos akadályok lelassíthatnak minket. Valakik így élik le életüket: bár terveikben és önmagukban bíznak, de azt is elismerik és belátják, hogy mindenhez idő kell, és valamit csak küzdelmek árán, hosszú évek után lehet elérni. Az így gondolkodók már nem annyira magabiztosak, de mégis önmagukban bíznak. A hajósok is küzdöttek azért a 16. vers szerint, hogy hatalmukban, irányításuk alatt tudják tartani a hajó mentőcsónakját, próbálták a kicsúszó szálakat még kézben tartani. Mit tettek? Először is minden áron meg akarták menteni a mentőcsónakot. Miért? Hát mert az a menekülésnek az eszköze. Azt hitték, hogy a mentőcsónak szükséges, és megtart. Nem mintha akkor, amikor az egész hajó himbálózik, egy kisebb csónak meg tudna maradni, de mégis ezt gondolták. Megerősítették a hajó fenekét is, hátha ezzel megakadályozhatják annak elsüllyedését. Látjuk? Hatalmunkban van megakadályozni azt, amiről tudjuk, hogy bekövetkezhet. Amíg tudunk valamit tenni, addig azt meg is cselekedjük, mert addig fenntarthatjuk azt a látszatot, hogy én irányítok, és az én kezemben vannak a dolgok, és amit teszek, az megment engem. Még mindig abban bízunk, amit

mi magunk teszünk, még mindig önmegmentőek, önmegváltóak vagyunk, és önmagunkban reménykedünk.

Aztán vannak olyanok, akik eljutnak oda, hogy egy adott dolog megvalósításában már nem az számít, hogy mennyit nyerünk azzal, hanem hogy egyáltalán véghez tudjuk vinni a dolgot, és megkapjuk. Jelszavuk az lehetne, hogy az élet nem az élvezetekről, a szórakozásról, hanem a túlélésről szól. A hajósok is, bár sok rakománnyal indultak el, amelyekkel valószínűleg kereskedni akartak, és így nyereséget szerezni, meggazdagodni, mégis eljutottak oda, hogy mindezek már nem számítanak. Nem akarják már őrizgetni a sok értékes holmit, hanem az a lényeg, hogy egyáltalán eljussanak a kitűzött céljukig, a kikötőbe, a szárazföldre. A 18. vers szerint az első nap a hajó csak úgy hánykolódott, a hajósok nem tettek különösebben semmit, ám a második napon már arra jutottak, mivel erősebb lett a szél, hogy a hajóterhet, a rakományt a tengerbe kell dobni. Az első nap még elfér, még ragaszkodunk hozzá, aztán egy idő után eljut az ember oda, hogy nem annyira nélkülözhetetlen. Ezzel részben könnyíteni tudták a hajó súlyát is, hogy a tengerbe dobták őket, részben pedig magukat mentették, mivel az ide-oda hánykolódó hajón a hajóterhek elszabadulhattak, és ide-oda csúszkálva súlyos sérüléseket okozhattak volna az utasoknak. A mindennapok során is előfordul az, hogy néhányan felismerik, hogy az életben vannak olyan dolgok, amelyek bizonyos helyzetekben elveszítik értéküket, és inkább teherré válnak, mintsem haszonná vagy nyereséggé. Amihez az ember ragaszkodik, amit annyira nagyra tart és sokra értékkel, bizonyos körülmények között, elértéktelenedik és károssá válik. Hírnév, származás, tehetség, pénz, tudás, sokszor általunk nagyra becsült dolgok, ahogyan Pál életében is azok voltak megtérése előtt. Milyen büszke volt ezekre, mégis mindezeket később kárnak és szemétnak ítélte, kidobta az életéből őket, mert megakadályozták őt abban, hogy Krisztus gazdag ismeretét elnyerje, az igazi kincset, és rájött arra, hogy ahhoz, hogy az Isten szerinti életet élhesse, ezektől szabadulnia kell.

Aztán harmadnap már a hajó felszerelését kezdték beledobálni a vízbe. Ezek már olyan tárgyak voltak, amelyek nem a kényelmet szolgálták, hanem a hajózást segítették. Az életben is, ha rosszabb lesz a helyzet, akkor előfordul, hogy a szükséges, de nem létfontosságú dolgokról nekünk is le kell mondanunk, ahogyan ők tették. Nagyon sokan lényeges dolgokat nélkülöznek. Lehet nélkülük is élni még, bár szükségesek azok a dolgok, de nem mindig engedhetőek meg. Sok példát lehetne hozni, csak egy-kettőt hadd mondjak. Országszerte többen élnek olyan szegénységben, amelyet mi nem biztos, hogy egyáltalán el tudnánk képzelni. Mindennapi dolgokat nélkülöznek: vannak családok, ahol a gyermekek rendszeresen nem esznek reggelit, csak akkor, ha az iskola ad, mert nem jut rá pénz. Ugyanez igaz a tejtermékekre. Sok gyermek – másik oldalról – nem látja a szüleit, pedig szükség lenne rájuk. Ők azonban dolgoznak, hogy a minimális szinten meg tudjanak élni, és tud-

ják fizetni a rezsit és egyéb kiadásokat. Sorolhatnánk. Van, amitől az ember megszabadul, pedig szükséges lenne. Ahogyan előbbre jutunk ebben a történetben, azt kell meglátnunk, hogy a dolgok átértékelődnek. Az értékesek egyre haszontalanabbá, értéktelenekké válnak, az emberi élet pedig egyre értékesebbé. A hajósok mindent megtesznek azért, hogy megmentésék azt. Mégis, hiába tartják már fontosabbnak az életet, azt kell tapasztalniuk, hogy nem tudnak tenni semmit sem azért, hogy megtartsák.

És utoljára hadd térjek rá azokra az emberekre, akik úgy gondolkodnak az életről, hogy nem tudnak annak megtartása érdekében tenni semmit, hanem csak sodródunk az árral – vallják ők – tehetetlenül, és várunk kell azt, ami jön. Ez a gondolkozás – bár belátja az emberi tehetetlenséget, és ez pozitívuma, de – még mindig nem találja meg Istent, mivel valamiféle vak szerencsében, sorsban, véletlenben vagy valamilyen végzetben hisz, és minden ok nélkül reménykedik abban, hogy az kegyes lesz hozzá. Az ilyen embernek nincs bizonyos reménysége, csak egyfajta optimizmusa. Az ilyen ember elveszíti az irányítás illúzióját, de a remény még él benne, hogy valahogyan megmenekül, csak Isten nélkül.

A legmélyebb pontról a 20. vers számol be, amelyben Lukács a következőket írja: *„Mikor pedig több napon át sem nap, sem csillagok nem látszóttak, és nem kis vihar szorongatott, továbbra minden reménységünk elvéte-tett életben maradásunk felől”*. Ez a legmélyebb pont, ez már az az állapot, amikor az embertől elvétetik minden tájékozódás, tervezés lehetősége, hogy többé ne bízson azokban. Amikor ez bekövetkezik, akkor a legtöbb ember elveszíti a szabadulás reményét is, mert ha még tervezni sem tudunk, kilátásunk sincs, akkor elvesztünk. Ha nem látjuk a csillagokat, a napot – és itt gondolkozunk a hajós fejével –, akkor kilátásunk sincs, akkor nincs tájékozódási pont, akkor elvesztünk. Ha nem látjuk ezeket, akkor nem tudunk igazodni, nincs útiterv. Olyan mélypont ez, amelyben az ember saját élete felől is elbizonytalanodik, még a reménység is alaptalanná válik szemében. Nincs okom reménykedni, mert nem tudok tervezni. Mintha nem lenne Isten, aki megszabadíthatna, mintha nem lenne Úr, aki parancsolni tudna a tengernek és a szeleknek, ahogyan Jézus Krisztus tette. Sokan jutnak el erre a mélypontra életük során, amikor semmi kilátás, semmi remény sincs, és mégis megmenekülnek Isten kegyelméből, amelyet ők viszont sajnos csak pusztá szerencsének tulajdonítanak, és nem jutnak el Istenig.

Látjuk tehát, hogy milyenek vagyunk – vagy tudunk lenni – különféle helyzetekben, hogy mennyire csalárd a szívünk, amikor az irányítás illúziójával áztat bennünket, amikor azzal az álommal hiteget minket, hogy életünk a kezünkben van, és mi irányítunk.

A történet kapcsán azonban megkérdezhetjük, hogy hol volt Isten mindezek közepette. Másodszor, röviden erre térjünk rá. Sem az első napon, sem a másodikon, sőt, nagyon sokáig nem jelenti ki magát a hajó utasainak. A

szenvedések közepette az utasok semmi különöset nem tapasztalnak, és nem hallanak. Isten mégis ott van velük. Hogyan? Pál apostol és társai révén. Pál figyelmezteti a századost még az indulás előtt, de ő nem hallgat rá. Isten figyelmeztet bennünket nagyon sokszor, mielőtt belevezet ilyen mélységekbe, csak az emberi szív nem hallja meg ezt a figyelmeztetést. Figyelmeztet bennünket így: ember, a vesztedbe rohansz, a kárhozat felé tartasz, és meg kell térned, ami azt jelenti, hogy meg kell fordulnod, más irányba kell menned, és csak úgy menekülhetsz meg, Isten kegyelmével. Pál figyelmeztet, Isten szól, de az emberi fülek elengedik maguk mellett a figyelmeztetést.

Mit tesz ezután az apostol? Részt vállal a nélkülözésben. Isten nem kíméli az Övéit sem. Ugyanazokon kell átmennie, mint a hajó többi utasának. Lukács beszámolója szerint maga Pál is, és kísérői is segítettek a hajó felszerelését a tengerbe dobni. Nem kívülről nézték, hogy ó, bolondok, csináljatok, amit akartok. Segítettek. Átérezték ők is a helyzet súlyát, és az emberek kétségbeesését, nem voltak érzéketlenek. Hívóként ők is szenvedtek, de nem remény nélkül, hanem hittel. Isten minket, hívókat is odaállít azok mellé az emberek mellé, akik azt hiszik, hogy életüket irányíthatják, és kezükben tarthatják, akiket saját szívük csap be ezzel az illúzióval, és velük együtt nekünk is át kell menni a szenvedéseken, megpróbáltatásokon. De mindezeket azért, hogy rajtunk, hívókön keresztül meghallják Isten megtérésre szólító szavát, hogy reménységünkön keresztül Őt lássák meg. Azért helyez minket Isten ilyen hajókra, hogy az Ő követői legyünk.

A történetben Isten akkor küldi el angyalát Pál apostolhoz, amikor az utasok az életük felől is bizonytalanná válnak, akkor szólítja meg őket, és nyújtja – nem a könnyebbséget, mert nem mulasztja el a vihart, hanem – a reményt a megmenekülésre, amikor minden remény elveszett. Isten akaratát ez a tette nagyon jól tükrözi. Azt akarja ugyanis, hogy hagyjunk fel minden önámítással, hamis reménységgel olyannyira, hogy egyenesen legyünk bizonytalanok saját életünk és üdvösségünk felől, mindezt pedig azért, hogy csakis egyedül Őbenne bízzunk, reménykedjünk, és ne másban. Nem minden ember jut el ilyen mélységekbe a megtérése előtt, valakik hamarabb felismerik azt, hogy Istenre van szükségük. De arra is hadd hívjam fel a figyelmet, hogy ha már megtértünk, utána szükséges, hogy eljussunk ebbe a reménytelen állapotba, hogy életünk elveszik, hacsak Isten meg nem tart bennünket. A hívó ember nem áltathatja magát azzal, hogy Isten 80 százalékban, én meg 20 százalékban tartom meg magamat, mert egyedül Isten az, aki képes ezt megtenni, ne legyenek illúzióink, nem tartunk a kezünkben semmit. Isten tart bennünket az Ő kezében, és tenyerén hordoz minket.

Mert hívó emberként nem bízhatunk másban, magunkban, terveinkben, erőnkben, csakis abban a kegyelemben, amely megmentett minket Jézus Krisztus halálában és feltámadásában. Csakis Ő általa reménykedhetünk megalapozott módon megtartatásunkban, mert csak Neki áll hatalmában életet

adni és elveszíteni, csakis Ő tarthatja azt kezében, mi nem. Ezért, amikor Pálnak megjelenik az angyal, Isten ezt a reménységet hirdeti meg Pál apostol révén, és a reménység által hitet kér: mindenki meg fog tartatni, a hajó nem, a rakomány sem, de senki nem fog meghalni – hangzik el az isteni kijelentés. És ezzel Isten reményt és hitet kért a jelenlevőktől, azt, hogy higgyenek Őbenne és az Ő kegyelmében! Hitet kér és vár egy küldöttön, Pál apostolon keresztül egy ilyen helyzetben. Az ember azt gondolná, hogy legalább egy mentőhajót, vagy a vihar lecsendesedését küldje Isten, és Ő egy szolgán keresztül reményt akar adni. Mások Isten útjai, mint amit mi gyakran várunk. Isten a hiten, a Belé vetett bizalmon és reménységen keresztül tart meg bennünket.

Ma sincs másként! Isten nem az egészségeseket jött megkeresni, akik azt hiszik, hogy sokáig élnek, és magukat megigazítva megtarthatják saját életüket, hanem azokhoz a bűnösökhöz jött, akik belátták, hogy halálos betegek, és orvosra van szükségük! Pál által Isten ott és akkor a menekülés egyetlen útját ragyogtatja fel, ahogyan számunkra is teszi az evangéliummal, amely a mi megtartatásunknak egyetlen útja és módja: ez pedig az, hogy hinniünk és bízniunk kell Jézus Krisztusban minden helyzetben. Isten kegyelmesnek mutatkozik meg már az üzenetben is: úgy is intézhette volna a dolgokat, hogy csak Pál és hívő társai meneküljenek meg. Nem lett volna rá joga? Ne lett volna rá hatalma? Nem szuverén Isten, hogy döntsön az életek felett? Mégis kegyelmét jelenti ki, mert azt mondja, hogy „*egy lélek sem veszik el*”, hanem megtartattok Isten kegyelméből.

És egyben Szabadítónak is mutatkozik Isten, mert azt ígéri, hogy a halálos veszedelemből ment meg a vihar közepén. Ezek az emberek már lemondtak arról, hogy életben maradjanak. És Isten meghirdeti, hogy van menekülés, lehetséges az élet nemcsak a földi életben, hanem az Istennel való élet. Mindezt pedig hit által akarta nekik adni, mert ígéretet adott nekik, és nem azonnali szabadulást. A vihar még az ígéret után is tombolt, sőt, hadd hívjam fel a testvérek figyelmét, még hátra volt a hajótörés elszenvedése, még azon is keresztül kellett menniük. Mégis Isten bizalmat és hitet kér tőlük, hogy nem az számít, hogy min mész keresztül, hanem az, hogy Isten képes megtartani téged mindezek közepette. Hiszed-e ezt?

Tegyük fel magunknak a kérdést: mennyire tudunk mi Istenben hinni úgy, hogy senki és semmi másban ne reménykedjünk, ne várjuk életünk megtartatását sem magunktól, sem mástól, hanem csakis Krisztustól? Elegendő-e nekünk a hit bizonyossága, reménysége, vagy mindenáron a látáshoz ragaszkodunk, azonnali szabaduláshoz, életünk problémáinak állandó megoldásához, és addig nem vagyunk hajlandóak reménykedni, amíg meg nem történik az adott dolog? Milyen a mi hitünk, reménységünk? Megkísért-e minket is az, újból és újból, hogy kezünkbe akarjuk venni az irányítást, és ezzel az illúzióval áltatjuk magunkat?

Isten kegyelmes, de nem kímél meg minket a szenvedésektől, megpróbáltatásoktól, ahogyan Pál apostolékkal sem tette ezt, de megőrizte őket a hitben, a Benne való bizonyosságban. Könyörögjünk azért nap mint nap, hogy adjon nekünk az Úr olyan hitet, amely egyedül és kizárólag Őbenne bízik és reménykedik, amely Őhöz fordul minden helyzetben, amely elegendő akkor is, amikor nem látjuk, és nem értjük Urunk terveit életünkkel kapcsolatosan, de mégis el tudjuk fogadni mindazt, ami jön, mert azt mennyei Atyánk kezéből kapjuk. Ahogyan Jób is mondta: „*ha már a jót elvettük Istentől, a rosszat ne vennénk-e el?*” A Szentlélek erősítsen meg bennünket ilyen hitben, és adja meg nekünk ezt a hitet, ha még nincs, kegyelméből!

Imádkozzunk!

Magasztalunk és dicsőítünk Téged, mennyei Édesatyánk, a világmindenség Urát, mert egyedül Nálad van a hatalom, a dicsőség, a tisztelet, és szeretnénk ezt őszinte hittel és örömmel megvallani, dicsőíteni Téged ezért.

Bocsásd meg, valahányszor ezt a dicsőségedet kisebbíteni akarjuk azzal, hogy azt gondoljuk, vagy valljuk, vagy reméljük szívünkben, hogy magunk tarthatjuk meg életünket, vagy irányíthatjuk, mintha olyan hatalmasak lennénk, mint akik ezt meg tudják tenni.

Köszönjük, hogy újból és újból elének hozod Igédben, hogy egyedül Te vagy a Megtartó, egyedül Te vagy a Szabadító, Te vagy az uraknak Ura, királyok Királya, Fiadat ültetted a mennyben jobboldra, hogy uralkodjék mennyen és földön, Neki adtad egyedül ezt a hatalmat. Urunk, kérünk, ébressz fel bennünket, amikor álmodozunk, és vezess, állíts bennünket biztos alapra, kősziklára, amely egyedül csak Te vagy. Te vagy egyedül képes megtartani bennünket minden helyzetben, minden körülmények közepette.

Kérünk, hogy ezt a hitet erősítsd bennünk, és add, hogy ez legyen reménységünk akkor is, amikor ezt nehéz elhinnünk, akkor is, amikor a körülmények akadályként jelennek meg előttünk, amikor fájdalom hatja át a szívünket, amikor kilátástalan az élet, segíts tekintetünket felemelni Tereád és bízni Benned.

Köszönjük kegyelmedet, irgalmadat, amellyel újból és újból figyelmeztetsz, amikor kegyelmesnek és Szabadítónak jelentetted ki magadat nekünk. Kérünk, hogy hadd tudjunk életünkkel, hitünkkel megvallani Téged családtagjaink, szeretteink, munkatársaink, ismerőseink előtt. Köszönjük, hogy hirdethetjük, hogy mi az élet Urában reménykedünk, és ez is Tőled van ajándékként. Köszönjük, hogy magadhoz hívsz még az élet megpróbáltatásain keresztül is akkor, amikor összetörsz bennünket, Te magad szólítasz meg, hogy ember, térj meg, és térj énhozzám.

Köszönjük az elmúlt heti gyermek evangelizációt a játszótéren. Kérjük, áldd meg még a holnapi alkalmat is, és kérünk a gyermekekért és szüleikért, hadd térjenek Hozzád.

KINEK A KEZÉBEN?

Könyörgünk, Urunk, a gyülekezetünkben levő presbiterjelölésért. Áldd meg e feletti gondolkozásunkat, vezesd a Te Igéddel gondolatainkat, döntésünket.

És kérünk, hogy áldj meg minden alkalmat itt a gyülekezetben. Köszönjük, hogy testvéri közösségben összejöhetünk, Igédről beszélhetünk, arról, hogy Te vagy az életnek Ura.

Kérünk, maradj velünk ígéreted szerint a világ végezetéig, életünk minden napján, egészen addig, amíg magad mellé nem veszel bennünket, vagy vissza nem jössz az ég felhőin át.

Áldott legyen a Te háromszor szent neved kegyelmedért, irgalmadért, hatalmadért, nagyságodért!

Ámen.

276. ének

1. Egyedüli reményem, Ó, Isten, csak te vagy;
Jövel és nézz meg engem, Magamra, ó, ne hagyj!
Ne légy tőlem oly távol, Könyörülj hű szolgádon,
Úr Isten, el ne hagyj!

2. Ha a nehéz időkben Elcsügged a szívem,
Vigasztalást ígédben, Uram, te adj nekem!
Ha kétség közt hányódom És mentségre nincs módom,
Te tarts meg, Istenem!

3. A földön ha elvesztem Szerelmem tárgyait,
Maradjon meg mellettem Szerelmed és a hit;
Csak azt el ne veszítsem, Mi benned, ó,
Úr Isten, Remélni megtanít!

4. Földi jó és szerencse Mulandó, mint magunk,
De a hit drága kincse Örök és fő javunk;
Hitünk áll rendületlen, Hogy Isten véd szüntelen:
Élünk vagy meghalunk.

5. Uram, a nyomorultat, a gyöngét el ne hagyj,
Az árvát, elhagyottat Gyámolítsd te magad!
A szegényt, ki remélve Csak reád néz az ég:
Úr Isten, el ne hagyd!